

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
Του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης
σε συνεργασία με το
ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

**ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΦΩΝΗΜΑΤΟΣ /s/**

**CASE STUDY: CREATING AND PROVIDING A THERAPEUTIC
PROGRAM FOR THE RESTORATION OF PHONEME /s/**

της

Βλαστού Ευτυχίας

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται
στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
του Τ.Ε.Φ – Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο
Πληροφορικής και Επικοινωνιών
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

Η τριμελής επιτροπή:

1. ΖΩΗ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ – Δ.Π.Θ.
2. ΜΗΤΣΙΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΕΦ ΔΠΘ
3. ΦΛΙΑΤΟΥΡΑΣ ΑΣΗΜΑΚΗΣ, ΛΕΚΤΟΡΑΣ, ΤΕΦ ΔΠΘ

Κομοτηνή/Αθήνα

2018

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας εργασίας αποτελεί η δημιουργία και η χορήγηση ενός θεραπευτικού προγράμματος, που έχει ως στόχο την αποκατάσταση του φωνήματος /s/ σε ένα αγόρι προσχολική ηλικίας (4,5 ετών) του νομού Καβάλας. Αφού παρατεθεί η βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με τις αρθρωτικές και φωνολογικές διαταραχές σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, παρουσιάζεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε. Πιο συγκεκριμένα, έπειτα από τη στοματοπροσωπική εξέταση και αξιολόγηση του περιστατικού από τον λογοθεραπευτή, ακολούθησαν 17 συνεδρίες από 3 φορές την εβδομάδα με διάρκεια 45'-60' η κάθε μία, που είχαν ως στόχο την προφορά του φωνήματος /s/ σε αρχική, μεσαία και τελική θέση σε δισύλλαβες, τρισύλλαβες και πολυσύλλαβες λέξεις. Το εικονογραφημένο υλικό που χορηγήθηκε σε συνδυασμό με πρόσθετες παιγνιώδεις δοκιμασίες συνέβαλε στην ορθή άρθρωση του φωνήματος /s/ καθώς επίσης και στη γενίκευσή του στην αυθόρμητη ομιλία του παιδιού.

Λέξεις κλειδιά: αρθρωτική διαταραχή, φωνολογική διαταραχή, φωνολογική ενημερότητα, αποκατάσταση φωνήματος /s/, προσχολική ηλικία

Abstract

The purpose of this research is to create and provide a therapeutic program in order to restore the phoneme /s/ of a toddler (4.5 years old) in Kavala city. After the literature review of utterance and phonological disorders in pre-school children, the methodology is presented. More specifically, after the oral examination and evaluation of the incident by the speech therapist, 17 sessions are following 3 times a week with duration of 45'-60' each, which aim at the pronunciation of the phoneme /s/ at the initial, middle and final position in disyllable, trisyllable and polysyllabic words. The illustrated material provided in conjunction with additional playful tests contributed to the correct articulation of phoneme /s/ as well as to its generalization in the spontaneous speech of the child.

Key words: utterance disorder, phonological disorder, phonological awareness, restoring phoneme /s/, pre-school age

Βιβλιογραφία

- Bauman-Waengler, J. (2012). *Articulatory and Phonological Impairments: A Clinical Focus*, 4th Edition. Ocean View School District, Oxnard, California
- Bernthal, J. E., Bankson, N.W. (2009). *Articulation and Phonological disorders*. 5th Edition By Pearson, Boston.
- De Boysson-Bardies, B., Halle, P., Sagart, L. & Durand, C. (1989). A cross-linguistic investigation of vowel formants in babbling. *Journal of Child Language*, 16, σσ. 1-71.
- Elbers, L. (1982). Operative principles in repetitive babbling: A cognitive continuity approach. *Cognition*, 12, σσ. 45-63.
- Grunwell, P. (1985). *Phonological assessment of child speech (PACS)*. Windsor: NFER-Nelson, pp. 174.
- Ingram D., (1989). *First Language Acquisition: Method, Description and Explanation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Καμπανάρου Μ., 2007, *Διαγνωστικά θέματα Λογοθεραπείας*, Αθήνα: Έλλην.
- Κάππα, Ι. (1999). Αναπτυξιακά μοτίβα για την απόκτηση της εφόρμησης. Πρακτικά 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, Αθήνα.
- Kent, R. D. & Bauer, H. R. (1985). Vocalizations of the one-year old. *Journal of Child Language*, 12, 491-526.
- Koopmans-van Beinum, F. J. & Van der Selt, J.M. (1986). Early stages in the development of speech movements. *Precursors of Early Speech*. Basingstoke, Hampshire: Macmillan Press.
- Kummer, A. W. (2011). *Cleft Palate and Craniofacial Anomalies* (μτφρ: Λινάρδου, Γ. επιμ: Τρίμμη, Ν.) Εκδόσεις: Πασχαλίδης.
- Κωτσοπούλου, Α. (2007). *Φωνολογική Ανάπτυξη και Διαταραχές*. Πάτρα.
- Ladefoged, P. (2010). *Εισαγωγή στη φωνητική*. Αθήνα: Πατάκη.

Law J, Boyle J, Harris F, Harkness A, Nye C. Prevalence and natural history of primary speech and language delay: findings from a systematic review of the literature. *Int J Lang Commun Disord*. 2000;35 (2): 165–88.

Locke, J. L. (1983). *Phonological acquisition and change*. New York: Academic Press.

Ladefoged, P. (2010). *Εισαγωγή στη Φωνητική*. Αθήνα: Πατάκη.

Lieberman, P. (1980). On the development of vowel productions in young children. In G. Yeni-Komishian, J. Kavanagh & C. A. Ferguson, *Child Phonology*, Vol. 1: Production. New York: Academic Press.

Μαγούλα, Ε. (2000). Η κατάκτηση του φωνολογικού συστήματος της Νέας Ελληνικής: Η περίπτωση των συμφώνων. Πανεπιστήμιο Αθηνών: Διδακτορική διατριβή.

Mac Whinney, B. (2012). *The chides project. Tools for analyzing talk, transcription format and programs*. 3d edition. Psychology Press, New York.

Nespor, M. (1996). *Φωνολογία* (επιμ. Ράλλη, Α.). Αθήνα: Πατάκη.

Okalidou, A. Petinou, K., Theodorou, E., & Karasimou, E. (2002). Development of voicing contrasts in stop sounds in modern Greek and Cypriot Greek children. *Proceedings of the 5th Colloque International de Linguistique Grecque* (pp. 127-130). Sorbone, Universite Rene Descartes-Paris 6, Paris, France, 13-15 Septembre. ΘΑ ΦΥΓΕΙ

Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών, (1995). *Δοκιμασία Φωνητικής και Φωνολογικής εξέλιξης*. Αθήνα. ΠΣΛ

Παπασιλέκας, Α. (1979). *Διαταραχές του λόγου*. Αθήνα: χε.

Oller, D. K. (1980). The emergence of sounds of speech in infancy. In G. H. Yeni-Komshian, J. F. Kavanagh & C. A. Ferguson, *Child Phonology Vol 1: Production*. New York: Academy Press.

Oller, D. K., Eilers, R. E., Neal, A. R., & Schwartz, H. K. (1999). Precursors to speech in infancy: The prediction of speech and language disorders. *Journal of Communication Disorders*, 32 (4), 223-245.

- Πήτα, Ρ. Μ. (1998). Ψυχολογία της γλώσσας: Μία εισαγωγική προσέγγιση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Roach, P. (2009). English Phonetics and Phonology: A Practical Course, Fourth English Edition. Cambridge University Press.
- Shipley, K. G., & McAfee, J.G. (2004). Assessment on speech-language pathology: A resource manual. 3d edition. New York: Delmar Learning.
- Stark, R. E. (1980). Stages of speech development in the first year of life. Child Phonology, Vol. 1: Production. New York: Academy Press.
- Vihman, M. (1992). Early syllables and the construction of phonily. Phonological development: Models, research, implications. Timonium, MD: York press.
- Vihman, M. M., Machen, M. A., Miller, R., Simmons, H., & Miller, J. (1985). From babbling to speech: A reassessment of continuity issue. Language, 61, 395-443.
- Fry, D.B. (1996). The development of the phonological system in the normal and deaf child, The genesis of language: A psycholinguistic approach. Cambridge, MA: MIT Press.

Εικόνες

Όλες οι εικόνες αντλήθηκαν από την μηχανή αναζήτησης google, καθώς επίσης και από το site: <https://www.freepik.com/>.